

Intern kontrollplan / Åtgärdsplan 2018

Nr	Rubrik	Beskrivning	Ansvarig chef	Kontrollaktiviteter	Riskvärde	Hanteras/ Accepteras	Åtgärder
1	Etik och moral	Risk för oönskat beteende bland anställda, ex vis i förhållande till policy mot mutor och policy för representation.	Administration	Winst bidrar till ökad styrning, spårbarhet och avtalstrohet, vilket minskar risken för oönskade beteenden. Beställning/bokning av konferens, resor, logi och representation sker genom konferensservice, som fungerar som grindvaktare/kvalitetsäkrare. Stickprov tas kvartalsvis på representations- och VD-kostnader. Enligt framtagen mall för dagordning på APT skall innebörden av jäv och oegentligheter diskuteras en gång per år. Specialistkunskap finns i form av Controller ISK, som driver det förebyggande arbetet avseende mutor och oegentligheter. I checklista för introduktion av nyanställda ingår träff med Controller ISK som obligatorisk punkt, där Policy mot mutor och Kod om gåvor, belöningar och andra förmåner i näringslivet går igenom och diskuteras.	3	Hanteras	*Genomför planerade stickprov.
2	Investeringsprojekt	Finansiell risk att investeringen i projektet parkeringsanläggning Skeppsbron blir väsentligt större än beräknat.	Bygg	Gemensam byggprocess gör Göteborgs Stad (GBP) i drift. Lönsamhetskalkyl kvalitetssäkrad genom konsultstöd. Byggherreombud och projektorganisation tillsatt för att säkerställa rätt kompetens och en kvalitativ projektmetodik. Vi har synliggjort riskerna i den otydliga styrning och beslutsprocess som råder gällande Skeppsbron, som en del i ett komplext stadensgemensamt projekt, till moderbolaget och KF.	9	Hanteras	* Synliggör riskerna och dess effekter på projektet ekonomi och bolaget långsiktiga finansiella förmåga.
3	Enkel och bekymmersfri resa (Ny)	Risk att vi inte kan tillgodose kundernas behov av en enkel och bekymmersfri resa då det saknas ett tillräckligt etablerat arbetssätt mellan oss och regionala samarbetspartners för att kunna vidareutveckla vår tjänsteplattform.	Marknad	Samverkan med Västtrafik påbörjad och pilotprojekt genomförda.	4	Hanteras	* Identifiera olika samarbetsområden i pilotform för att arbeta upp en relation och position att driva vidare utvecklingen av tjänsteplattformen som ett verktyg för den hållbara resan. * Följ upp och utvärdera pilot med Mölndal Parkering AB. * Utred former för drift av pendelparkering tillsammans med Västtrafik och Trafikkontoret.
4	Tillgänglighet (Omformulerad)	Risk för varumärkesskada och missnöjda kunder på grund av brist på parkeringsplatser i takt med att befintliga platser tas i anspråk vid olika byggprojekt och att samverkan i staden och målgruppsperspektiv i förändringsarbetet inte är tillräckligt.	Marknad	Vi har ett arbetssätt för att hitta ersättningsplatser och ersättningslösningar, samt skapa områdesplaner som synliggör eventuell överkapacitet. Vi påtalar kontinuerligt denna risk i våra remissvar.	9	Hanteras	* Identifiera och genomför ersättningslösningar. * Utveckla appen för att stödja möjligheten att hitta till ersättningsplatser. * Proaktiv och realistisk kommunikation och hantering av kunder vars platser försvinner.

Intern kontrollplan / Åtgärdsplan 2018

Nr	Rubrik	Beskrivning	Ansvarig chef	Kontrollaktiviteter	Riskvärde	Hanteras/ Accepteras	Åtgärder
5	Bolagets långsiktiga ekonomiska förmåga (Ny)	Risk att bolagets långsiktiga ekonomiska förmåga försvagas då intäkterna minskar eftersom lönsamma parkeringsytor försvinner i takt med att staden exploateras.	SU	Områdesplaner.	9	Hanteras	<ul style="list-style-type: none"> Optimera befintligt bestånd. Tydliggör ansvar för finansieringen vid byggnationer av tillfälliga lösningar.
6	Bolagets långsiktiga ekonomiska förmåga (Omformulerad)	Risk att vi får svårt att identifiera och avgöra vad som utgör ekonomiskt hållbara parkeringslösningar då kortsiktiga behov uppstår i takt med att platser försvinner i staden. Detta som en effekt av att det saknas en tydlig parkeringsstrategi i staden som visar vart parkering ska finnas på längre sikt och en otydlighet gällande finansierings- och ersättningsfrågor i förhållande i infrastruktur- och stadsutvecklingsprojekt.	SU	KF har gett Parkeringsbolaget i uppdrag att i nära samverkan med stadens planerande nämnder utarbeta en långsiktig plan för parkeringsverksamheten med utgångspunkt i bolagets finansiella förmåga.	9	Hanteras	<ul style="list-style-type: none"> Förankra och få acceptans för framtagna modell för bedömningskriterier i de planerande nämnderna, Älvstranden och t.ex. Framtiden. Verka för samsyn avseende vilka anläggningar som är väsentliga att bolaget har rådighet över, utifrån perspektivet att staden ska kunna behålla rådigheten över tillgänglighet, attraktion och beteendeförändringar. Föra in frågan avseende konsekvenser av nyproduktion inom kommunala bolag och kommunala exploatörernas ansvar (i relation till vårt ansvar) för parkeringen och de förändrade resvanorna.
7	Komplexa stadengemensamma projekt (Ny)	Risk att bolaget exponeras för en finansiell risk, innebärande kostnadsökningar på grund av avsaknad av stadengemensam beslutsprocess med otydligt ansvar för styrning av komplexa investeringsprojekt. Avsaknaden av ekonomisk helhetsperspektiv leder till att delprojekt ses som solitära investeringar och ett stuprörstänk.	SU	Styrning och uppföljning inom ramen för bolagets processer säkerställer förutsättningarna för en grundläggande styrning och ansvarsfördelning av de program/projekt vi deltar i.	9	Hanteras	<ul style="list-style-type: none"> Synliggör riskerna och dess effekter på bolaget och på helheten i varje stadsutvecklingsprogram/projekt genom att delta och vara aktiva i relevanta forum. Involvera moderbolaget i beslutsprocessen och synliggör otydligheter i styrningen.
8	Tillgänglighet (Ny)	Risk för att bristande tillgänglighet i Innerstaden då etableringsytor ökar behovet av parkeringsplatser samtidigt som 30% av platserna kommer att försvinna under 2017-2018. Detta kommer kraftigt att minska vårt handlingutrymme till att arbeta med förändrade resvanor och tillgänglighet.	SU	Bolaget arbetar kontinuerligt med att få fram ersättningslösningar.	9	Hanteras	<ul style="list-style-type: none"> Samverka för att hitta permanenta och tillfälliga lösningar som tillgodoser målgruppernas behov.
9	Tillgänglighet (Omformulerad)	Risk för att bristande tillgänglighet på Lindholmen då etableringsytor och ny verksamhet i befintliga lokaler ökar behovet av parkeringsplatser samtidigt som 70% av platserna kommer att försvinna under 2017-2018. Detta kommer kraftigt att minska vårt handlingutrymme till att arbeta med förändrade resvanor och tillgänglighet i ett strategiskt och expansivt näringslivsområde.	SU	Arbetar nära LSP och Älvstranden Utv för att skapa god framförhållning, nya lösningar och proaktiv kommunikation.	9	Hanteras	<ul style="list-style-type: none"> Gemensamt projekt med Älvstranden Utv. för lösningar på kort och lång sikt avseende Lindholmen.

Dokumentets namn Anvisning för intern styrning och kontroll inom Parkeringsbolaget	Process Ledning	Dokumentansvarig Antonio de los Angeles		Fastställare Styrelsen	
	Dokumenttyp Anvisning	Fastställt 2014-12-10	Uppdaterat 2016-11-24	Version 3	Sida 1 av 6

Anvisningar för intern styrning och kontroll inom Parkeringsbolaget

SYFTE

Denna anvisning syftar till att beskriva hur Parkeringsbolaget arbetar efter de riktlinjer för intern styrning och kontroll som kommunfullmäktige har fastslagit. Styrelsen ska varje år fastställa anvisningar, senast i december månad.

RAMVERK FÖR INTERN STYRNING OCH KONTROLL

Grunden till svensk praxis för intern styrning och kontroll finns till stora delar att hämta i det ramverk som utarbetas av *The Committee of Sponsoring Organisations of the Treadway Commission* (COSO). Detta ramverk består av fem komponenter:

1. Styr- och kontrollmiljö

Avser den omgivning som bolaget verkar i och påverkar kontrollmedvetenheten hos dess medarbetare. Denna utgör grunden för en god intern styrning och kontroll. En god kontrollmiljö anger vad som gäller genom tydlighet av bland annat etiska värden, regelverk, ansvar och befogenheter, beslutsordning och styrande dokument.

2. Riskvärdering

Med risk menas den samlade bedömningen av sannolikheten för en oönskad händelse och konsekvensen ifall denna händelse skulle inträffa. Riskvärdering handlar om att identifiera och analysera risker för att verksamhetens mål och uppdrag inte uppnås, att vara medveten om vilka risker som finns och att avgöra hur dessa ska hanteras. Vid riskvärderingen görs också en bedömning avseende risk för oegentligheter och hur eventuella väsentliga förändringar kan påverka systemet för intern styrning och kontroll.

3. Kontrollaktiviteter

Avser de riskreducerande åtgärder som utgör en del av bolagets löpande arbete med den interna styrningen och kontrollen. En kontrollaktivitet bidrar till att säkerställa nödvändiga åtgärder vidtas för att minimera risker för att verksamhetens mål och uppdrag inte uppnås. Kontrollaktiviteter äger rum i hela organisationen och innefattar aktiviteter som exempelvis information, utbildning, behörigheter, attester, avstämningar, stickprov och rutinbeskrivningar.

4. Information och kommunikation

Väl fungerande kommunikation och information mellan olika delar och nivåer inom verksamheten är en förutsättning för att intern styrning och kontroll ska fungera väl. Alla nivåer inom organisationen måste säkerställa att de får den information som behövs för att styra, följa upp och

rapportera verksamheten. Detta avser även effektiv information och kommunikation med externa parter.

5. Övervakande aktiviteter

Systemet för intern styrning och kontroll behöver övervakas, följas upp och revideras för att säkerställa att det fungerar på avsett vis. Övervakande aktiviteter syftar till att utvärdera ovan nämnda komponenter och möjliggöra för verksamheten att uppmärksamma eventuella förbättringsområden och avgöra om det krävs ytterligare åtgärder.

ANSVARSFÖRDELNING

Styrelsen för Parkeringsbolaget ansvarar för den interna styrningen och kontrollen inom bolaget. Styrelsen ska upprätta en organisation för den interna styrningen och kontrollen samt se till att regler och anvisningar antas för denna.

Styrelsens organisation för intern styrning och kontroll

Nedan beskrivs styrelsens organisation för intern styrning och kontroll.

Styrelsen ansvarar för:

- Att utifrån en riskanalys välja ut ett antal riskområden som ska granskas särskilt under verksamhetsåret. Detta i syfte att peka ut de områden som är väsentliga för de mål, uppdrag och krav verksamheten har att förhålla sig till.
- Att årligen fastställa en internkontrollplan, enligt stadens riktlinjer för intern styrning och kontroll, som syftar till att följa upp att det interna styr- och kontrollsystemet fungerar tillfredsställande.
- Att försäkra sig om att granskningarna enligt den interna kontrollplanen genomförs och vid behov vidta åtgärder som säkerställer att den interna styrningen och kontrollen är tillräcklig. Vid misstanke om brott ska styrelsen utan dröjsmål vidta åtgärder.

VD ansvarar för:

- Att upprätta förslag till internt styr- och kontrollsystem för styrelsen och se till att konkreta regler och anvisningar utformas för att upprätthålla en god intern styrning och kontroll inom bolagets alla verksamhetsområden.
- Att se till att en riskanalys upprättas enligt stadens riktlinjer för intern styrning och kontroll och med denna som underlag upprätta förslag till styrelsens internkontrollplan. VD bevakar löpande att internkontrollplanen efterlevs.
- Att årligen rapportera till styrelsen om hur arbetet med intern styrning och kontroll genomförts, hur systemet fungerar samt föreslå styrelsen nödvändiga åtgärder för att säkerställa att den interna styrningen och kontrollen är tillräcklig.
- Att omgående informera styrelsen om det vid det löpande arbetet med intern styrning och kontroll framkommer allvarliga brister i bolaget.

Avdelningschef ansvarar för:

- Att tillse att policyer, riktlinjer, anvisningar, rutiner och instruktioner efterlevs på avdelningen samt att informera medarbetare om dess innebörd.
- Avdelningschefen ansvarar även för att verka för att medarbetarna på avdelningen arbetar för att nå uppställda mål och att de arbetsmetoder som används bidrar till god intern styrning och kontroll.
- Att göra löpande bedömningar av den interna styrningen och kontrollen, vidta åtgärder vid avvikelser som framkommer i den löpande kontrollen och rapportera avvikelserna till VD.

Chef Administrativa avdelningen ansvarar för:

- Att planera, samordna och utveckla arbetet med den interna styrningen och kontrollen på bolagsövergripande nivå.
- Att löpande följa upp att kontrollaktiviteter, övervakande aktiviteter och rapportering av internkontrollplanen sker i enlighet med tidplan.
- Att utbilda och utgöra metodstöd vid exempelvis riskanalys och utformning av riskreducerande åtgärder.

Medarbetarna ansvarar för:

- Att följa de policyer, riktlinjer, anvisningar, rutiner och instruktioner som gäller berörd verksamhet för att uppnå en säker och effektiv verksamhet.
- Att omedelbart rapportera avvikelser till närmast överordnad chef.

PROCESS FÖR INTERN STYRNING OCH KONTROLL

Riskanalys

Riskanalysen ska utgå från verksamheten som helhet såväl som väsentliga processer. Med utgångspunkt i de mål, uppdrag och krav verksamheten har att förhålla sig till identifieras de händelser och förhållanden som kan leda till att dessa inte uppnås.

I det första momentet av riskanalysen identifieras och dokumenteras de händelser och förhållanden som utgör risker för verksamheten. För varje område ska risk för bristande efterlevnad av lagar och regler, risk för oegentligheter, påverkan på varumärke samt otillförlitlig rapportering beaktas. De riskområden som bolaget identifierat är:

Omvärldsrisker	Inköpsprocessen
Verksamhetsövergripande risker	Förvaltningsprocessen
Kompetensförsörjningsprocessen	Investeringsprocessen
Kund & avtalsprocessen	Betalsystemsprocessen

Identifierade risker värderas utifrån ett sannolikhetsstal och ett konsekvenstal enligt den fyrgradiga skalan nedan. Graderingen multipliceras samman till ett sammanvägt risktal.

Sannolikhet

1. Osannolik
2. Mindre sannolik
3. Möjlig
4. Sannolik

Konsekvens

1. Lindrig
2. Kännbar
3. Allvarlig
4. Mycket allvarlig

De kontrollaktiviteter som finns på plats vid tillfället för riskanalysen identifieras och dokumenteras. Dokumentationen kan även hänvisa till rutinbeskrivningar och liknande där ändamålsenliga kontroller finns beskrivna.

Begränsade resurser medför att en prioritering av identifierade risker bör ske, vilket genomförs utifrån det sammanvägda risktalet. Nedanstående värderingsmatris används som stöd. Prioriteringen ska mynna ut i ett ställningstagande avseende vilka risker som ska hanteras respektive accepteras.

Sannolik	4	8	12	16
Möjlig	3	6	9	12
Mindre sannolik	2	4	6	8
Osannolik	1	2	3	4
	Lindrig	Kännbar	Allvarlig	Mycket allvarlig

	Allvarliga risker som behöver hanteras omedelbart
	Risker där hantering bör övervägas
	Risker som accepteras

Accepterad risk innebär att en risk utifrån bedömning är acceptabel utan riskreducerande kontrollaktiviteter och/eller att tillräckliga kontrollaktiviteter redan är implementerade. Har risken bedömts till ett sammanvägt risktal som överstiger 2 krävs ett aktivt beslut för att acceptera risken efter det att nyttan av implementeringen vägs mot kostnaden för den riskreducerande kontrollaktiviteten.

Riskanalys genomförs på avdelningsnivå, för att sedan utgöra underlag för ledningsgruppen att sammanställa en bolagsövergripande riskanalys. I ledningsgruppen bedöms sedan vilka risker som utifrån dignitet, risktal och befintliga kontrollaktiviteter är de mest väsentliga och ska kommuniceras till styrelsen.

Styrelsens internkontrollplan

Det är styrelsen som har det yttersta ansvaret för att utforma en god intern styrning och kontroll. Detta säkerställs genom att styrelsen årligen fastställer en internkontrollplan för att följa upp att kontrollsystemet i den löpande verksamheten är tillräckligt och fungera som en handlingsplan för verksamhetens systematiska arbete med riskhantering. Planen grundar sig i de risker som av verksamheten bedömts som de mest väsentliga och antas i samband med beslut om budget/affärsplan.

För de risker där det bedömts att åtgärder behöver vidtas för att nå en acceptabel risknivå ska åtgärder utarbetas och dokumenteras i en åtgärdsplan. Åtgärdsplanen ska beskriva de kontrollaktiviteter som ska vidtas, vem som är ansvarig för dess införande och när dessa planeras vara implementerade. Åtgärdsplan för de mest väsentliga riskerna ska bifogas styrelsens internkontrollplan. De resterande risker som har bedömts kräva riskreducerande åtgärder omhändertas av verksamheten enligt samma struktur.

Utifrån riskvärderingen görs även en bedömning av vilka övervakande aktiviteter bolaget ska genomföra för att testa att de befintliga och tänkta kontrollaktiviteterna fungerar som avsett. De kontrollaktiviteter som väljs ut för att testas under det kommande året ska dokumenteras i en övervakningsplan. I övervakningsplanen ska det framgå vad som ska testas, vem som utför testningen samt med vilken frekvens denna ska utföras. Kommande årets övervakningsplan för de mest väsentliga riskerna ska bifogas styrelsens internkontrollplan. Resterande risker som har bedömts kräva övervakning omhändertas av verksamheten enligt samma struktur.

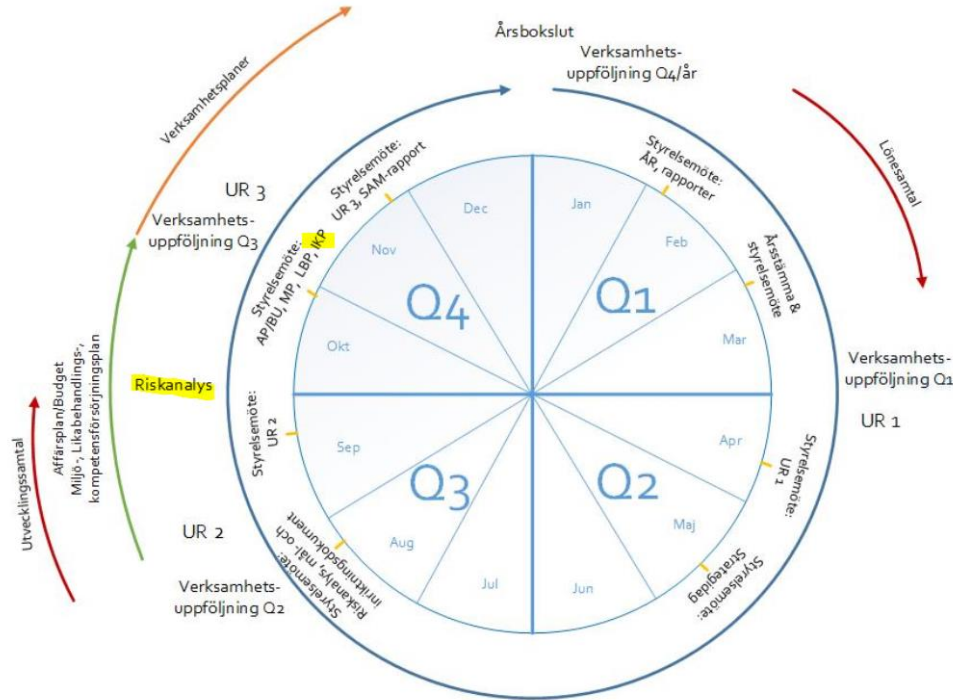
Rapportering till styrelsen

När bolagets granskning är genomförd utifrån styrelsens internkontrollplan upprättas en skriftlig rapport som lämnas till styrelsen senast i december månad. I rapporten sammanfattas de granskningar som genomförts under året med iakttagelser, slutsatser och föreslagna förbättringsområden. Om allvarliga brister konstateras ska styrelsen informeras omgående av VD. Därefter får styrelsen en skriftlig uppföljning i VD-rapporten om vilka åtgärder bolaget avser att vidta för att hantera konstaterade brister och därefter en återrapportering om dessa gett önskad effekt.

Risikanalyis hösten 2018

**GÖTEBORGS STADS
PARKERING AB**

Process för intern styrning och kontroll

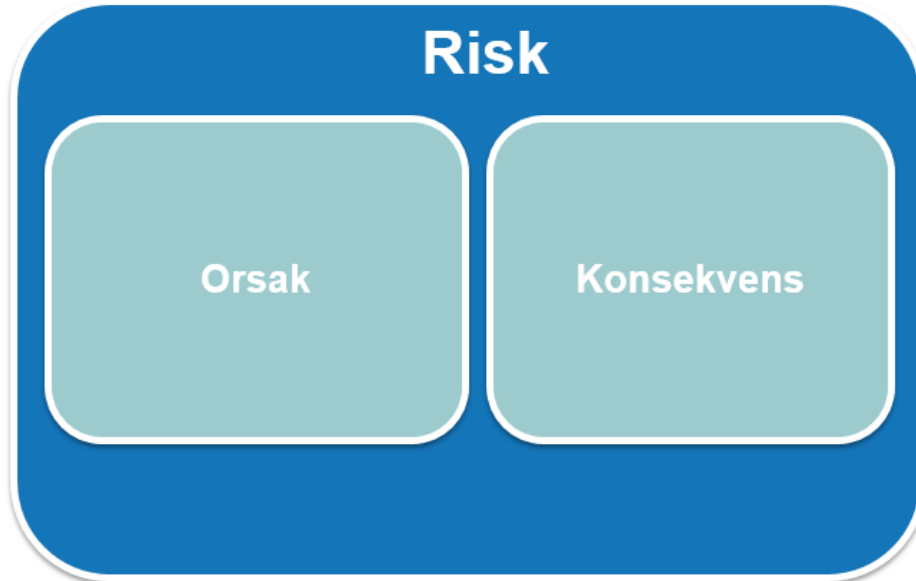
Process för riskanalys

Dagens riskanalys

1. Vad hänger med från 2018?
 - Vilka risker kvarstår?
 - Vilka risker utgår?
 - Vilka risker omformuleras?
(om risk kvarstår)
 - Vem ansvarar?
 - Vilka åtgärder vill vi tillsätta?
2. Tillkommande risker
 - Vilka risker har tillkommit?

Identifiera risk

Värdera risk - Sannolikhet

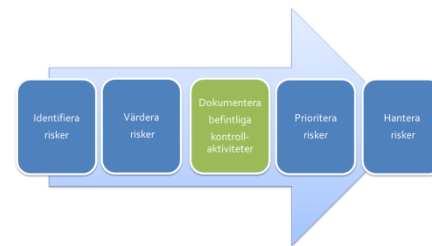
Sannolikhet			Exempel
(4)	Sannolik	Troligt att fel kan uppstå	Typen av händelser är allmänt kända för att inträffa Kan förväntas hända under en tolv månaders period
(3)	Möjlig	Möjligt att fel kan uppstå	Det finns flera kända fall av händelsen Kan hända inom ett till fem år
(2)	Mindre sannolik	Mycket liten risk	Det finns kända fall av händelsen Kan hända inom en femårsperiod
(1)	Osannolik	I stort sett obefintlig risk	Händelsen har inte inträffat förr Bedöms inte hända inom en överskådlig framtid

Värdera risk - Konsekvens

Konsekvenser	Lindrig (1)	Kännbar (2)	Allvarlig (3)	Mycket allvarlig (4)
Påverkan på finansiellt resultat	Obetydlig påverkan.	Märkbar påverkar	Bolagets finansiella position påverkas i hög grad.	Bolagets finansiella position påverkas i mycket hög grad.
Påverkan på medarbetare	Enstaka eller mindre grupper av medarbetare påverkas negativt. Effekten blir kortvarig.	Större grupper av medarbetare påverkas negativt. Konflikter mellan ledning och medarbetare uppstår. Effekten blir mer varaktig.	Förtroendet som arbetsgivare påverkas negativt kort- eller långvarigt hos en större del av medarbetare.	Bolagets rykte som attraktiv arbetsgivare hotas allvarligt. Öppna och/eller långvariga konflikter i organisationen uppstår.
Påverkan på personsäkerhet	Inga eller lättare personskador.	Allvarlig personskada. Sjukhusvård.	Livshotande skada, bestående men.	Dödsfall.
Påverkan på effektiva processer, IT-system, operativ drift	Mindre fel eller avbrott i processer eller system.	Större försening pga. avbrott i processer eller system.	Höga kostnader uppstår. Driftstopp.	Verksamhetskritiska system eller processer påverkas allvarligt. Driftstopp.
Påverkan på kunder och leverantörer	Ingen påverkan på externa relationer.	Obekvämt men äventyrlar inte kunder, leverantörer etc.	Kund och affärsrelationer påverkas men bara på kort sikt.	Verksamheten och relationen till kunder och leverantörer påverkas långvarigt.
Påverkan på varumärke	Obetydlig påverkan. Begränsad till i huvudsak intern uppmärksamhet. Visst lokalt medieintresse.	Omfattande undersökning internt som externt (revision). Regionalt medieintresse, offentligt uppmärksamhet.	Intensiv omfattande allmänintresse, politiskt intresse samt "förstasidesstoff". Kunder och leverantörer blir oroade.	Krav på särskilda utredningar. Påtaglig uppvaktning av "fiendligt inställd" media. Tydliga tecken på förtroendeförlust hos samhälle, kunder och leverantörer.

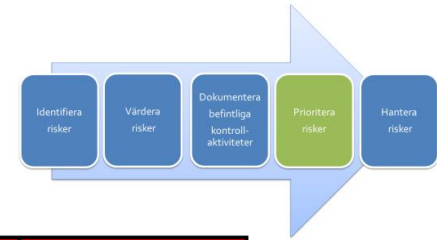
Dokumentera befintliga kontrollaktiviteter

Exempel:

- Behörigheter i system
- Attester
- ”Två i förening”
- Besiktningar
- Avstämningar
- Stickprov
- Rutinbeskrivningar
- Utbildningar
- Strategier

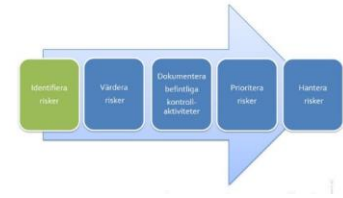
Prioritera risker

Sannolik	4	8	12	16
Möjlig	3	6	9	12
Mindre sannolik	2	4	6	8
Osannolik	1	2	3	4
	Lindrig	Kännbar	Allvarlig	Mycket allvarlig

	Allvarliga risker som behöver hanteras omedelbart
	Risker där hantering bör övervägas
	Risker som accepteras

Identifiera risk

Prioritera risker

